

AAM-001-0014143 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2016

Paper - VIII : Economics

(Macro Economics-II) (Elective-II)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014143

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સામે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.
(૩) પ્રશ્ન નં. ૨ થી ૬ના જવાબો આંતરિક વિકલ્પના આધારે આપો.

૧ આંતરવિકલ્પોના આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો. ૨૦

(૧) A.P.C. = _____?

- (A) 1-APS
(B) C/y
(C) સરેરાશ વપરાશ વૃત્તિ
(D) ઉપરના બધા જ

(૨) A.P.C. = _____?

- (A) ૧
(B) ૨
(C) ૧.૫
(D) એક પણ નહીં

(૩) નીચેનામાંથી જે.બી.સે. કયા પુસ્તકના રચયિતા છે ?

- (A) Principle of Economics
(B) Principle of Political Economy
(C) Wealth of Nations
(D) એક પણ નહીં

- (૪) જ્યારે નાણાંની ખરીદશક્તિમાં સતત ઘટાડો થાય ત્યારે તે પરિસ્થિતિને શું કહેવામાં આવે છે ?
- (A) સુધારણા
(B) મંદી
(C) ફુગાવો
(D) ઓટ
- (૫) રોજગારીનો આધુનિક સિદ્ધાંત સૌ પ્રથમ કોણે રજૂ કર્યો ?
- (A) પ્રો. એ.સી. પીગુ
(B) પ્રો. એડમ સ્મિથ
(C) પ્રો. જે.એમ. કેઈન્સ
(D) પ્રો. જે.એમ. કલાર્ક
- (૬) વ્યાપારચક્રમાં તેજી મંદીના તબક્કાઓ કેવા હોય છે ?
- (A) પરાવલંબી વિકસિત
(B) સ્વયં વિકસિત
(C) પરસ્પરાવલંબી વિકસિત
(D) ઉપરમાંથી એક પણ પ્રકારના નહીં
- (૭) સરકાર કેવા પ્રકારના ફુગાવાને ડામવામાં સફળ થઈ શકે ?
- (A) મધ્યકાલીન
(B) દીર્ઘકાલીન
(C) અલ્પકાલીન
(D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાંથી એકપણ નહીં
- (૮) ફુગાવાને નિયંત્રિત કરવા માટે નીચેનામાંથી રાજકોષીય નીતિના કયા સાધનનો ઉપયોગ થઈ શકે ?
- (A) કરવેરા
(B) બચત યોજનાનો અમલ
(C) જાહેર ખર્ચમાં કાપ
(D) ઉપરોક્ત ત્રણેય સાધનનો
- (૯) અનૈચ્છિક બેકારીનો અભાવ એટલે શું ?
- (A) મોસમી રોજગારી
(B) પૂર્ણ રોજગારી
(C) અર્ધ રોજગારી
(D) અંશત: રોજગારી

- (૧૦) અર્થતંત્રમાં તેજનો અંત લાવવામાં નીચેનામાંથી કયું પરિબલ ક્રિયાશીલ બને છે ?
- (A) ઉત્પાદન ખર્ચમાં થયેલો વધારો
(B) શાખસર્જનમાં થતો ઘટાડો
(C) સીમાંત વપરાશવૃત્તિમાં ઘટાડો
(D) ઉપરોક્ત ત્રણેય પરિબલો
- (૧૧) ચક્રાકાર પરિવર્તનો કયા દેશમાં જોવા મળતા નથી ?
- (A) ઔદ્યોગિક દેશોમાં
(B) ખેતીપ્રધાન દેશોમાં
(C) અલ્પવિકસિત દેશોમાં
(D) વિકાસમાન દેશોમાં
- (૧૨) વ્યાપારચક્રના કયા તબક્કામાં ભાવ, નફો, ઉત્પાદન, રોજગારી અને આવકોમાં ધીમો વધારો થતો જોવા મળે છે ?
- (A) તેજના તબક્કામાં
(B) મંદીના તબક્કામાં
(C) ઓટના તબક્કામાં
(D) સુધારણાના તબક્કામાં
- (૧૩) પ્રો. હોઢે વ્યાપારચક્રને કેવી ઘટના ગણાવે છે ?
- (A) શુદ્ધ નાણાકીય ઘટના
(B) વાસ્તવિક ઘટના
(C) બિનનાણાકીય ઘટના
(D) અસામાન્ય ઘટના
- (૧૪) પ્રો. હાયેકનાં સિદ્ધાંતને નાણાના કયા સિદ્ધાંત તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) અતિ રોકાણનાં
(B) અલ્પ રોકાણનાં
(C) મધ્યમ રોકાણનાં
(D) પ્રત્યક્ષ રોકાણનાં
- (૧૫) વેતન ઘટતા જો સીમાંત ઉત્પાદકતા ઘટે તો ઉત્પાદકે ફરી શું કરવું પડે ?
- (A) વેતન દર સ્થિર કરવો પડે
(B) વેતન દરમાં ઘટાડો કરવો પડે
(C) વેતન દરમાં વધારો કરવો પડે
(D) પરિસ્થિતિ અનુસાર વેતનદરમાં વધારો ઘટાડો કરવો પડે

- (૧૬) મંદીમાં ઉત્પાદનને ઉત્તેજનને આપવા માટે મુખ્યત્વે કેવા પ્રોત્સાહનો આપવા જોઈએ ?
- (A) રાજકીય પ્રોત્સાહનો
(B) આર્થિક પ્રોત્સાહનો
(C) કાયદાકીય પ્રોત્સાહનો
(D) ઉપરોક્ત ત્રણેય
- (૧૭) કુગાવો જ્યારે અમુક વસ્તુઓ પુરતો મર્યાદિત હોય ત્યારે તેનો કેવો કુગાવો કહેવામાં આવે છે ?
- (A) આંશિક
(B) અલ્પકાલીન
(C) પૂર્ણ
(D) દિર્ઘકાલીન
- (૧૮) સીમાંત વપરાશવૃત્તિ હંમેશા શૂન્ય કરતાં વધારે અને કેટલા કરતાં ઓછી હોય છે ?
- (A) ૧ કરતાં ઓછી
(B) ૧૦૦ કરતાં ઓછી
(C) ૧૦ કરતાં ઓછી
(D) ૨ કરતાં ઓછી
- (૧૯) ઉત્પાદન અને રોજગારીનું નિર્ણાયક પરિબલ નીચેનામાંથી કોને ગણવામાં આવે છે ?
- (A) કુલ પુરવઠાને
(B) કુલ અસરકારક માંગને
(C) વ્યાજદરને
(D) કુલ મૂડીરોકાણને
- (૨૦) પ્રો. કેઈન્સ લોકોની રોકડ પસંદગી માટે કેટલાં હેતુઓ દર્શાવે છે ?
- (A) ત્રણ
(B) ચાર
(C) પાંચ
(D) બે

૨ કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦
 (૧) રોજગારીનો આધુનિક સિદ્ધાંત સમજાવો.
 (૨) જે.બી.સે.નો બજારના નિયમની મર્યાદાઓ વર્ણવો.

૩ કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦
 (૧) પીગુનો વેતનકાપનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
 (૨) મૌસમી પરિવર્તનો અને દીર્ઘકાલીન પરિવર્તનનો સમજાવો.

- ૪ (A) ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે એક) ૮
 (૧) કુગાવાના નિયંત્રણ માટેની વહીવટી નીતિ સમજાવો.
 (૨) ખુલ્લો કુગાવો અને અંકુશિત કુગાવો.
- (B) ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે એક) ૮
 (૧) કુગાવાના કારણો ચર્ચો.
 (૨) કુગાવાના સામાન્ય લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૧૪
 (૧) પ્રો.હોટેનો વ્યાપારચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
 (૨) વ્યાપારચક્રના તબક્કોઓ વિશે નોંધ લખો.
 (૩) વ્યાપારચક્રના લક્ષણો વિશે નોંધ લખો.
 (૪) પ્રો. હાયેકના વ્યાપારચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions (1) Write answers of all questions in main answer sheet only.
 (2) Figures in the right side indicate marks.
 (3) Give answers of question no. 2 to 5 on the basis of internal options.

- 1 M.C.Q. 20
- (1) A.P.C. = _____ ?
 (A) 1-APS
 (B) C/y
 (C) Average Propensity to consume
 (D) All
- (2) A.P.C. + A.P.S = _____ ?
 (A) 1
 (B) 2
 (C) 1.5
 (D) None
- (3) From the following which book was written by J.B. Say ?
 (A) Principle of Economics
 (B) Principle of Political Economy
 (C) Wealth of Nations
 (D) None

- (4) When the purchasing power of money decreases continuously, then what is this situation called ?
- (A) Recovery
  - (B) Depression
  - (C) Inflation
  - (D) Recession
- (5) Who presented the modern theory of employment first ?
- (A) Prof. A.C. Pigou
  - (B) Prof. Adam Smith
  - (C) Prof. J.M. Keynes
  - (D) Prof. J.M. Clerk
- (6) In trade cycle what types stages regarding boom and depression ?
- (A) Dependable
  - (B) Self Generated
  - (C) Interdependent
  - (D) None
- (7) What type of inflation the government can be successful in preventing it ?
- (A) Medieval
  - (B) Chronic
  - (C) Transitory
  - (D) None
- (8) To control inflation which instrument of fiscal policy can be utilized ?
- (A) Taxes
  - (B) Implementation of saving schemes
  - (C) Cut in public expenditure
  - (D) All
- (9) Absence of involuntary unemployment means
- (A) Seasonal employment
  - (B) Full employment
  - (C) Half employment
  - (D) Partial employment
- (10) From the following which factor become active in ending boom ?
- (A) Increase in Production Cost
  - (B) Decrease in credit creation
  - (C) Decrease in Marginal Propensity to Consume
  - (D) All these three

- (11) In which countries, cyclical fluctuation is not seen ?
(A) In Industrial countries
(B) In Agriculture countries
(C) In underdeveloping countries
(D) In developing countries
- (12) In which stage of trade cycle price, profit, employment and income are increases slowly ?
(A) In Boom
(B) In Depression
(C) Recession
(D) In recovery
- (13) Which type of phenomenon is trade cycle, according to Prof. Hawtrey ?
(A) The pure monetary phenomenon
(B) The real phenomenon
(C) The nonmonetary phenomenon
(D) The abnormal phenomenon
- (14) Which principle of money is considered as Prof. Hayek's principle ?
(A) Excessive Investment
(B) Under Investment
(C) Moderate Investment
(D) Direct Investment
- (15) After decreasing the wage if marginal production decreases the producers has to
(A) Stabilize wage rate
(B) Decrease wage rate
(C) Increase wage rate
(D) Increase and decrease in wage rate according to situation
- (16) Which type of promotions should be given to promote the production in depression ?
(A) Political Promotions
(B) Economical Promotions
(C) Legal Promotions
(D) All these three
- (17) When inflation is limited only to certain commodities, then it is called which type of inflation ?
(A) Partial
(B) Short Period
(C) Perfect
(D) Long Term

- (18) Marginal propensity to consume is always greater than zero and _____.
- (A) Less than 1
 (B) Less than 100
 (C) Less than 10
 (D) Less than 2
- (19) From the following, which is the determinant factor of production and employment ?
- (A) Total supply
 (B) Total Effective Demand
 (C) Interest Rate
 (D) Total Investment
- (20) How many purposes are there for cash demand, according to Prof. Keynes ?
- (A) Three
 (B) Four
 (C) Five
 (D) Two

- 2** Answer any one question : **10**
- (1) Explain the modern theory of employment
 (2) Describe limitations of J.B. Say's theory of market
- 3** Answer any one question : **10**
- (1) Explain Prof. Pigou's wage cut theory
 (2) Explain Seasonal and Secular fluctuations.
- 4** (a) Write short note : (any one) **8**
- (1) Explain administrative policy to control inflation
 (2) Open inflation and controlled inflation.
- (b) Write short note : (any one) **8**
- (1) Discuss the causes of inflation
 (2) Discuss general characteristics of inflation.
- 5** Answer in brief any two of the following : **14**
- (1) Explain trade cycle theory of Prof. Hawtry
 (2) Write note on the stages of trade cycle
 (3) Write note of characteristics of trade cycle
 (4) Evaluate Prof. Hayek's trade cycle theory.